

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Enhet 2
Jenny Wood

DOM
2013-02-12
Meddelad i
Jönköping

FÖR KÄNNEDOM

Sida 1 (10)

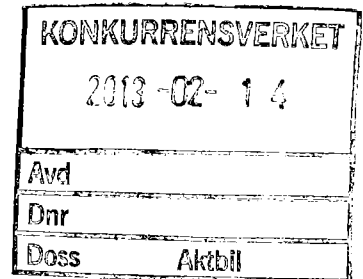
Mål nr
5912-12
Fiskal 2:6

SÖKANDE

Elektroteam AB, 556527-9287
Myntgatan 2
553 32 Jönköping

MOTPART

Svenljunga Verksamhetslokaler AB
Boråsvägen 11
512 53 Svenljunga

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Elektroteam AB:s ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SvenBo) genomför en upphandling avseende installation av brandlarm och sprinkler (Klockaregården, Etapp 4, Torstorp 1:2, Svenljunga kommun) genom ett förenklat förfarande. Genom tilldelningsbeslut har annan leverantör än Elektroteam AB (Elektroteam) tilldelats kontrakt i den del som avser installation av brandlarm. Elektroteam har ansökt om överprövning.

Av de administrativa föreskrifterna i aktuellt förfrågningsunderlag framgår bl.a. följande. I kapitlet *Allmän orientering* anges bl.a. följande. Det åligger anbudsgivaren att före anbudets avgivande på platsen förvissa sig om arbetsområdets belägenhet och utseende, så att denne är fullt förtrogen med samtliga förhållanden som kan inverka på kostnader för entreprenaden och kalkylera samtliga sådana kostnader i anbudssumman, samt ta del av tidi-

Dok.Id 89260

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00

E-post:
forvaltningsrattenijonkoping@dom.se

www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

gare utförd byggnation (AFA.23). Beställarens kontaktperson för visningar av arbetsområdet anges under AFA.121 (AFA.122).

Av kapitlet *Upphandlingsföreskrifter* (ska-krav) framgår bl.a. följande. Anbudsgivare ska före anbudsgivande genom besök på platsen göra sig förtrogen med de förutsättningar som kan påverka anbudet och arbetets bedrivande (AFB.25). Anbudsgivare lämnar de uppgifter som anbudsformuläret kräver. Eventuella reservationer ska vara prissatta för att anbudet ska tas upp till prövning. I annat fall kan anbudet komma att förkastas. Ofullständigt anbud kommer inte att tas upp till prövning (AFB.31). Prövningen kommer att ske mot 10 kap. 1 § 1-4 samt 2 § 1-6 LOU (AFB.51). Anbud med lägsta pris kommer att antas (AFB.52).

I kapitlet *Entreprenadföreskrifter vid utförandeentreprenad* anges bl.a. följande. Garantitiden för entreprenaden är enligt AB 04 kap. 4 § 7 (AFC.461). Entreprenörens kvalitetsansvarige anges i anbud (AFC.2212) och entreprenörens miljöansvarige anges i anbud (AFC.2222). I anbudet ska även redovisas planerad projektorganisation med angivande av ombud, platschef, miljöansvarig och kvalitetsansvarig (AFC.314). Enligt AFC.2232 ska entreprenören också redovisa sitt system för kvalitetsplan i anbudet.

Av entreprenadbeskrivningen framgår bl.a. följande. Entreprenaden omfattar utförande av brandlarmsanläggningar, allt enligt de förutsättningar som framgår av förfrågningsunderlaget i dess helhet till fullt driftfärdig anläggning. Samtliga anläggningar i denna entreprenad ska vara kompletta med ledningssystem, apparater och komponenter behövliga för anläggningens funktion och utseende. Samordning ska ske mellan kraft, belysning och tekniska anläggningar. (s. 3-5). Nytt brandlarmssystem ska levereras till Klockaregården. Befintliga brandlarmssystem ska i sin helhet demonteras och tillfalla entreprenören (64.CBB/1). Den nya larmsändaren ska kunna

skicka separata larm enligt följande: brandlarm, sprinklerlarm och fellarm (TBB.261).

Av tilldelningsbeslut med tillhörande handlingar framgår bl.a. följande. Inom förskrivna tid inkom anbud från fyra leverantörer. Anbud nr 1 har lämnat samtliga uppgifter enligt anbudsformulären. Reservation har dock gjorts mot ny larmsändare och vid nollställning av anbudet har kostnad för ny larmsändare lagts på det vinnande anbudet. SvenBo beslutar att anta anbudsgivare nr 1 som leverantör då de lämnat det kvalificerade anbud som innehöll lägsta pris.

YRKANDEN M.M.

Elektroteam yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts i form av att utvärderingen görs om utan beaktande av anbudet från G4S Secure Solutions AB (G4S) och Elajo Elteknik AB (Elajo). Alternativt yrkas att upphandlingen ska göras om. Som grund för yrkandena anförs bl.a. följande. Anbudet från G4S och Elajo har inte varit kvalificerade och skulle därför inte ha utvärderats. Båda anbudet skulle ha förkastats. Sammantaget innebär omständigheterna att SvenBo har brutit mot LOU och dess principer. Elektroteam har därigenom lidit eller kan komma att lida skada.

G4S anbud

Garantitiden i anbudet från G4S överensstämmer inte med vad som krävs enligt AB 04 kap. 4 § 7. Av AFC.461 i de administrativa föreskrifterna framgår att garantitiden för entreprenaden ska vara enligt AB 04 kap. 4 § 7, dvs. fem år för arbetsprestation samt två år för material och varor. G4S anbud innehåller, på sidan tre, endast en garantitid om två år. Anbudet är således ofullständigt. Alternativt innehåller det en otillåten reservation.

Eftersom garantitiden enligt AB 04 kap. 4 § 7 är entydig är allt annat som anges i anbudet en avvikelse.

Vidare ingår anslutning av 230 VAC inte i G4S anbud, vilket innebär att anbudet innehåller en reservation som inte är prissatt och därför otillåten. Entreprenaden omfattar utförande av brandlarmsanläggningar, allt enligt de förutsättningar som framgår av förfrågningsunderlaget i dess helhet till fullt driftfärdig anläggning. Samtliga anläggningar i denna entreprenad ska vara kompletta med ledningssystem, apparater och komponenter behövliga för anläggningens funktion och utseende. Samordning ska ske mellan kraft, belysning och tekniska anläggningar. En certifierad brandlarmsfirma utför sällan installationen själv utan lägger ut det på en lokal behörig elinstallatör och då föreligger allt ansvar för inkoppling av 230 VAC. Installatören ska även anges i anbudet. Samordningen är till för att installationerna inte ska kollidera samt för att rätt funktion ska erhållas. Av G4S anbud framgår att anslutning av 230 VAC inte ingår. Detta medför att anläggningen inte blir driftfärdig enligt anbudet, vilket innebär en otillåten reservation. Reservationen är dessutom inte prissatt, vilket enligt AFB.31 i de administrativa föreskrifterna utesluter en prövning av anbudet.

Ny larmsändare ingår inte heller i G4S anbud, vilket innebär att anbudet innehåller en reservation som inte är prissatt och därför otillåten. I TBB.261 i entreprenadbeskrivningen anges att den nya larmsändaren ska kunna skicka separata larm för brandlarm, sprinklerlarm respektive fel-larm. I G4S anbud anges att den befintliga larmsändaren ska användas. Detta strider mot 64.CBB/1 i entreprenadbeskrivningen vari det framgår att befintliga brandlarmssystem i sin helhet ska demonteras och tillfalla entreprenören och att ett nytt brandlarmssystem ska levereras. Inte heller denna reservation är prissatt.

Det vinnande anbudet saknar dessutom uppgift om att anbudsgivaren gjort ett besök på arbetsplatsen, vilket är ett krav enligt AFB.25 i de administrativa föreskrifterna.

Elajos anbud

Elajos anbud stämmer inte överens med kravet på garantitid enligt AB 04 kap. 4 § 7, vilket medför att anbudet är ofullständigt alternativt innehåller en otillåten reservation. Anbudet innehåller endast en garantitid om två år.

Vidare är Elajos anbud ofullständigt då kvalitetsansvarig och miljöansvarig inte har angetts i anbudet såsom anbudsformuläret kräver. Ofullständiga anbud ska tas inte upp till prövning. Enligt AFC.2212, AFC.2222 och AFC.314 i de administrativa föreskrifterna ska såväl entreprenörens kvalitetsansvarige som miljöansvarige anges i anbudet. Enligt AFC.2232 ska entreprenören även redovisa sitt system för kvalitetsplan i anbudet.

Elajos anbud innehåller även en inte prissatt och därför otillåten reservation, eftersom det i anbudet varken ingår avfallscontainer eller hantering av rivningsmaterial. Av entreprenadbeskrivning 64.CCB/1 framgår att befintliga brandlarmssystem i sin helhet ska demonteras och att dessa tillfaller entreprenören. Eftersom det i Elajos anbud varken ingår avfallscontainer eller hantering av rivningsmaterial och detta inte heller är prissatt utgör skrivningen i anbudet en otillåten reservation.

Anbudet saknar också uppgift om att anbudsgivaren gjort ett besök på arbetsplatsen, vilket är ett krav enligt AFB.25 i de administrativa föreskrifterna.

SvenBo motsätter sig bifall till ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. G4S anbud har avgivits korrekt och ska kvarstå som vinnande anbud.

Garantitiden i AB 04 kap. 4 § 7 anger en garantitid på fem år för arbetsprestation och två år för material och varor. Vinnande anbud anger på sidan fem garantitiden två år för nytt material. På sidan tre anges att för att hålla en garantitid på två år krävs att anläggningen ska underhållas på ett tillfredställande sätt. Garantitiden för arbetsprestationen nämns inte i anbudet utan här gäller enligt förfrågningsunderlaget fem år. G4S anbud innehåller därför inte någon avvikelse från AB 04 eller från förfrågningsunderlaget.

Vad gäller anslutning av 230 VAC finns i förfrågningsunderlaget, varken i beskrivning eller på ritning, någon uppgift om inkoppling av denna. Ett vedertaget gränssnitt för en larminstallation är att inkopplingen utförs via beställaren. Detta då larminstallatören oftast inte har denna behörighet. Skrivningen i förfrågningsunderlaget att samordning ska ske mellan kraft, belysning och teletekniska anläggningar kan inte tolkas som att kraftinkoppling ska utföras av larminstallatören utan endast att beställaren ska meddelas när kraften önskas inkopplad. Skrivningen i G4S anbud att inkoppling av 230 VAC inte ingår är således inte en reservation utan ett förtydligande.

I de administrativa föreskrifterna, AFA.23 och AFB.25, framgår att anbudsgivaren genom besök på arbetsplatsen ska göra sig förtrogen med de förutsättningar som kan påverka anbudet samt ta del av tidigare utförd byggnation. Den vinnande anbudsgivaren har vid detta besök konstaterat att befintlig larmsändare är fungerande och av samma typ som de själva levererar. Att inte ta med ny larmsändare i anbudet är då ingen reservation utan AFA.23 och AFB.25 har uppfyllts och de förutsättningar som besöket på platsen har gett har tagits med i beräkningen. Vid nollställning av anbudet har kostnad för ny larmsändare lagts på det vinnande anbudet, vilket framgår av upphandlingsrapporten.

I anbudsformuläret finns inget ställe där uppgift om besök på arbetsplatsen ska fyllas i. Administrativa föreskrifter anger under AFA.122 att beställarens ombud ska kontaktas för visning av arbetsområdet. G4S har, som enda anbudsgivare, kontaktat beställarens ombud (Michael Boije) som den 15 oktober 2012 har visat arbetsområdet.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 4 § LOU anges bl.a. följande. Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva en upphandling.

Av 16 kap. 6 § första stycket LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudregel att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange vilka

omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten åberopat (jfr RÅ 2009 ref 69).

Elektroteam gör gällande att anbudet från G4S inte överensstämmer med garantitiden i AB 04 kap. 4 § 7, att anslutning av 230 VAC inte ingår i anbudet, att ny larmsändare inte ingår i anbudet samt att anbudet inte innehåller uppgift om besök på arbetsplatsen. Anbudet skulle därför ha förkastats.

Frågan är om G4S har avgett en sådan otillåten ej prissatt reservation, eller ett i övrigt ofullständigt anbud, som bör medföra att anbudet ska förkastas.

Enligt SvenBo har G4S, som enda anbudsgivare, kontaktat beställarens ombud som visat arbetsområdet. Vidare måste det enligt förvaltningsrättens mening anses sakna betydelse för utvärderingen att anbudet inte innehåller uppgift om besök på platsen, varför det inte bör leda till att anbudet förkastas (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 15 oktober 2008 i mål nr 5553-08).

SvenBo har inte krävt att leverantören i sitt anbud bekräftar att garantitiden enligt AB 04 kap. 4 § 7 accepteras. Avseende garantitiden på fem år för arbetsprestation finns vidare, enligt förvaltningsrättens mening, inte något angivet i G4S anbud som kan tolkas som en reservation mot villkoret.

Avseende anslutning av 230 VAC anför SvenBo att sådan anslutning inte omfattas av föremålet för upphandlingen och hänvisar till att det i förfrågningsunderlaget, varken i beskrivning eller på ritning, finns någon uppgift om inkoppling av denna. Denna invändning har inte motsagts av Elektroteam och motsägs inte av vad som i övrigt framkommit. Uppgiften får därför läggas till grund för förvaltningsrättens bedömning och G4S anbud kan därför inte anses innehålla en reservation i detta hänseende.

Ny larmsändare ingår inte i G4S anbud, vilket ställs upp som villkor i förfrågningsunderlaget. Aktuell avvikelse är inte heller prissatt i G4S anbud, vilket utgör ett ska-krav för att ett anbud ska tas upp till prövning. Det framgår inte varifrån priset 10 000 kr, som anges som kostnad för reservationen i upphandlingsrapporten, är hämtad. Mot bakgrund härav finner förvaltningsrätten att Elektroteam gjort sannolikt att SvenBo brutit mot LOU då SvenBo antagit G4S som leverantör trots att leverantören lämnat en otillåten ej prissatt reservation.

Avseende Elajos anbud gör Elektroteam gällande att garantitiden inte överensstämmer med AB 04 kap. 4 § 7, att uppgift om miljö- respektive kvalitetsansvarig saknas, att anbudet innehåller en otillåten ej prissatt reservation, eftersom det i anbudet varken ingår avfallscontainer eller hantering av rivningsmaterial, samt att anbudet inte innehåller uppgift om besök på arbetsplatsen.

Frågan är om Elajo har avgett en sådan otillåten ej prissatt reservation, eller ett i övrigt ofullständigt anbud, som bör medföra att anbudet ska förkastas.

Det föreligger oklarhet kring om någon annan anbudsgivare än G4S besökt aktuell arbetsplats, vilket utgör ett ska-krav. Att Elajos anbud i sig inte innehåller någon uppgift om besök på arbetsplatsen måste, i likhet med vad förvaltningsrätten funnit avseende G4S anbud, anses sakna betydelse för utvärderingen varför det inte bör leda till att anbudet förkastas.

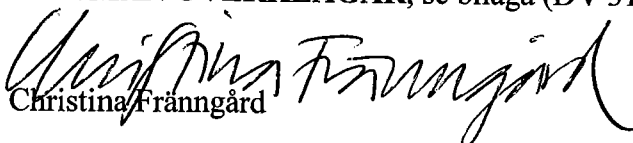
Såsom tidigare påpekats har SvenBo inte krävt att leverantören i sitt anbud bekräftar att garantitiden enligt AB 04 kap. 4 § 7 accepteras. Avseende garantitiden på fem år för arbetsprestation finns såvitt framkommit inte heller något angett i Elajos anbud som kan tolkas som en reservation från villkoret.

I förfrågningsunderlaget anges att befintliga brandlarmssystem i sin helhet ska demonteras och tillfalla entreprenören. Av detta följer inte att avfallscontainer respektive kostnad för hantering av rivningsmaterial måste ingå i offererat pris. Förvaltningsrätten finner därför att Elajos anbud inte strider mot förfrågningsunderlaget i detta avseende.

Att den miljöansvarige ska anges i anbudet utgör enligt förfrågningsunderlaget inte ett ska-krav. Avseende miljöansvarig finns såvitt framkommit inte något skrivet i Elajos anbud som kan tolkas som en reservation mot villkoret. Som ska-krav anges dock att anbudsgivaren ska lämna de uppgifter som anbudsformulären kräver. Av anbudsformulären framgår bl.a. att namn på den kvalitetsansvarige ska anges samt att leverantören ska sätta ett kryss, ja/nej, avseende om kvalitetsplan redovisas eller ej. Elektroteam har inte lämnat någon utredning som visar att namn på kvalitetsansvarig respektive kvalitetsplan har betydelse för anbudsutvärderingen. Oavsett om anbudet innehåller namn på kvalitetsansvarig samt kryss avseende redovisning av kvalitetsplan eller inte, så måste eventuella brister i detta hänseende anses sakna betydelse för utvärderingen varför det inte bör leda till att anbudet förkastas. Sammantaget har Elektroteam inte förmått göra sannolikt att SvenBo brutit mot LOU vid prövningen av Elajos anbud.

SvenBo har dock brutit mot LOU vid prövningen av G4S anbud. Detta fel har dock inte ensamt kunnat påverka Elektroteams möjligheter att tilldelas kontrakt i upphandlingen. Således har Elektroteam inte lidit och kan inte heller komma att lida skada i LOU:s mening. Elektroteams ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 D LOU)

Christina Fränngård